

Õppekava nimetus:	Bussijuhi täiendkoolitus
Õppekava kood:	BJTK
Õppekava rühm:	transporditeenused
Õppe kogumaht:	35 õppetundi
Õppekava eesmärgid:	<ul style="list-style-type: none"> - bussijuhi tööks vajalikute teadmiste ja oskuste täpsustamine ja värskendamine keskendudes eelkõige töö- ja liiklusohutusele tervishoiule ning keskkonnamõju vähendamisele; - ülevaade bussijuhi õigustest ja kohustustest, töökorraldusest ja ohutu töökeskkonnast;
Täiendkoolitusel osalemiseks esitavad dokumendid:	<ol style="list-style-type: none"> 1) juhiluba 2) isiku tõendav dokument 3) pädevustunnistus, kui juhiloal puudub vastav kirje
Õppekava koostamise alus:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Autoveoseadus, jõustunud 01.06.2018 a. 2. Täiskasvanu koolituse seadus, jõustunud 01.07.2015 a. 3. Autojuhi ameti- ja täienduskoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmistele ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm, 15.06.2018 a. 4. Täiendkoolituse standart. Määrus jõustunud 07.11.2016 a.
Õppekeel	Vene keel
Õppekeskkond	Teoreetiline õpe toimub õppeklassis, e-tunnid toimuvad e-keskkonnas
Lõpetamise tingimused	Bussijuhi täiendkoolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste töö eksamiga, mis koosneb 25-st teoreetiliste teadmiste küsimusest. Teoreetiliste teadmiste eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 70-nele protsendile küsimustest ehk kui vastab õigesti vähemalt 18 küsimusele.
Lõpetamisel väljastavad dokumendid	Narva Autom MTÜ väljastab bussijuhi täiendkoolituse tunnistust. Narva Autom MTÜ esitab Maanteeameti veebikeskkonnas hiljemalt üks päev pärast eksami toimumist õppekava läbinud ja eksami sooritanud eksamiprotokoll. <i>Pädevustunnistus väljastatakse Maanteeameti büroos.</i>
Õppekava teemad ja lektorid	
Jelena Mikk	Transpordi taristu ja ökonoomika, logistika alused 8 tundi (6 teoreetilist tundi, 2 praktilist tundi)
Anatoli Starostin Valeri Plotnikov	Liiklusohutus. Säätlik sõit ja keskkonna mõju vähendamine, 9 tundi (7 teoreetilist tundi, 2 praktilist tundi)
Jelena Mikk	Bussijuhi tööohustus, töökeskkond, tervishoid, bussijuhi õigused ja kohustused, 9 tundi (7 teoreetilist tundi, 2 praktilist tundi)
Jelena Mikk Valeri Plotnikov	Reisijateveo korraldus, 9 tundi (9 elektroonilist tundi)

Õppekava õppeväljundid

Transpordi taristu ja ökonomika, logistika alused 8 tundi

Põhiteemad ja mõisted: logistika põhimõisted, logistilise keti põhilised komponendid, logistikakeskused, sadamad, lennuväljad jne.

Koolituse läbinu teab

- 1) transpordisüsteemi põhialused, taristu komponendid: maanteed, terminaalid, logistikakeskused, sadamad, lennuväljad jne
- 2) sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike, sõitjaveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist bussijuhi vajalikus ulatuses
- 3) rahvusvahelisel veol sõitjatelt nõutud dokumente, piiriületuse protseduure ning erisusi võrreldes Euroopa Liidu ja kolmandate riikidega ning tegevusi piiriületuseks vajalike dokumentide puudumisel

Liiklusohutus. Säätlik sõit ja keskkonna mõju vähendamine, 9 tundi

Põhiteemad ja mõisted: sõiduviiši põhimõtted, väsimus, stress, ülekoormus.

Koolituse läbinu teab

- 1) sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviiši põhimõtteid;
- 2) erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtteid, ohutust mõjutavaid tegureid ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 3) autojuhi tööks vajalikke põhiteadmisi liikluspühholoogias ning autojuhi tööd mõjutavaid tegureid, sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused;
- 4) ametialal esinevaid peamisi liiklusõnnetuse põhjuseid, õnnetusega seotud lisaohte ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel.

Koolituse läbinu oskab

- 1) juhtida bussi ohutult, sujuvalt ja ökonoomiliselt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid;
- 2) valitseda sõidukit ohutult erinevates tee- ja ilmastikuoludes;
- 3) käituda õigesti liiklusõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohu, kutsuda abi, vormistada vajalikke dokumente;
- 4) arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina ning mõista erineva käitumisega kaasnevaid tagajärgi;
- 5) võtta arvesse sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohtusid, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

Bussijuhi tööohustus, töökeskkond, töötervishoid, bussijuhi õigused ja kohustused, 9 tundi

Põhiteemad ja mõisted: tööohutus, tööõnnetus, tervise riskid, suhtlemise alused, töökoha ergonoomika, tööleping, võlaõiguslik leping, tööseadusandlus, puhkus, töötasu

Koolituse läbinu teab

- 1) tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigusi, kohustusi ja vastutust
- 2) tööõnnetuse põhjuseid teel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohte, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel;
- 3) autojuhi terviseriski põhjuseid, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastud õhk, pikka aega istumine, töö- ja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud töötajad, muutuvad ilmastikutingimused;
- 4) juhi töökoha ergonoomiat ja valedest töövõtetest tulenevaid ohte;
- 5) suhtlemispühholoogia ja suhtlemise põhialuseid ning klienditeeninduse põhimõtteid ja häid tavasid, tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, järelevalve ja teiste kontaktisikutega, probleemsete olukordade lahendamise viise ja meetodeid;
- 6) autojuhi ohuolukorras tegutsemise ning sõitjate evakueerimise põhimõtteid;
- 7) sõitjate ja lastegruppide veole kehtestatud erinõudeid ning veo piiranguid;

- 8) töölepingu ja muu võlaõigusliku lepingu alusel töötamise nõudeid, poolte õigusi ja kohustusi, erinevaid tüüpi lepingute sõlmimist, muutmist, lõpetamist, tööaja- ja tasu arvutamise erisusi, kinnipeetavaid makse ning võimalikke hüvesid;
- 9) autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvaid nõudeid autojuhile vajalikuks mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele

Koolituse läbinu oskab

- 1) hinnata ja käitada õigel viisil tööõnnetuse korral
- 2) väsimuse, stressi, alkoholi, ravimiste ja erinevate haiguse mõju;
- 3) kasutada töö käigus põhiteadmisi klienditeeninduses ja suhtlemises;
- 4) rakendada autojuhi töökoha ergonoomia põhimõtteid ning õigeid töövõtteid;
- 5) orienteeruda autojuhi töö reguleerivates seadusaktides;
- 6) analüüsida erinevat tüüpi lepingute sõlmimist, muutmist, lõpetamist
- 7) arvestada tööaja- ja töötasu arvutamise erisusi.

Reisijateveo korraldus, 9 tundi

Põhiteemad ja mõisted: sõitjateveo korraldust reguleerivad seadusandlikud aktid, õpilasliinid, linnaliinid, vallaliinid, maakonnaliinid ja kaugliinid, veod kaugliinidel, pagasiveo kord ja nõuded linna-, maakonna- ja kaugliinidel.

Koolituse läbinu teab

- 1) liinivedudel rakendatavaid sõiduõiguse ning sõidusoodustuste põhimõtteid;
- 2) pagasi- ja saadetiseveo korda, nõudeid pagasi paigutamisele ning lubatud sisule ja mõõtmetele;
- 3) puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute teenindamisele kehtivaid nõudeid ning selliste isikute teenindamise erisusi;
- 4) autojuhi ja sõitjate õigusi ning kohustusi;
- 5) sõitjate teenindamise taset mõjutavaid tegureid ja põhjusi ning juhi- ja reisijateruumi kütte- ja ventilatsiooniseadmete õige kasutamise nõudeid;
- 6) probleemsete sõitjatega käitumise reegleid, enamlevinud probleemide põhjuseid ning autojuhi ja asjaomaste ametiisikute õigusi korda rikkunud sõitjate korralekutsumiseks või sõidukist kõrvaldamiseks
- 7) liinivedudel rakendatavad sõidupiletite süsteemid.

Koolituse läbinu oskab

- 1) lahendada tüüpilisemaid probleemseid olukordi sõitjate ja teiste autojuhiga peamiselt kokku puutuvate isikutega.
- 2) järgida sõiduplaani liinivedudel;
- 3) täita ja kasutada sõitjateveo dokumente nii riigisisesel kui ka rahvusvahelistel veol autojuhile vajalikus ulatuses.

Kasutatavad õppematerjalid ja vahendid:

- 1) Lektorite koostatud materjalid
- 2) Autojuhi ametikoolituse meelespea
- 3) Sõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja korraldus, käsiraamat